

Czas Perfekt jest czasem przeszłym złożonym. Orzeczenie w czasie Perfekt składa się z czasownika posiłkowego **haben** lub **sein** (por. rozdz. 20.), odmienionego w czasie teraźniejszym, oraz imiesłowu czasu przeszłego (Partizip Perfekt), który jest nieodmienny i w zdaniu prostym znajduje się zawsze na końcu zdania:

Perfekt = haben / sein + Partizip Perfekt

Warum **hast** du **gelacht**? (Dlaczego się śmiałeś/-aś?)

Wir **sind** gestern drei Stunden **gewandert**. (Wędrowaliśmy wczoraj trzy godziny.)

W zdaniach złożonych podrzędnie czasownik posiłkowy **haben** lub **sein** występuje na końcu zdania podrzędnego w odpowiedniej formie osobowej. Poprzedza go imiesłów czasu przeszłego (por. rozdz. 50–54).

! Czasownika posiłkowego nie tłumaczymy na język polski. Jeżeli na końcu zdania znajduje się inny czasownik w formie imiesłowu, to czasownik posiłkowy jest dla nas tylko sygnałem, że mamy do czynienia z czasem przeszłym. Znaczenie czasownika jest zawarte w imiesłowiu.

Do czasowników słabych należy większość czasowników. Formy imiesłowu czasu przeszłego od czasowników słabych tworzymy w bardzo prosty sposób: do tematu czasownika (*mach-, koch-, deck-*) dodajemy przedrostek **ge-** i końcówkę **-t**:

Partizip Perfekt: **ge-** + temat + **-t**

gemacht

gekocht

gedeckt

! Jeżeli wymieniamy nazwy kilku czynności w jednym zdaniu i nie zmienia się jego podmiot, nie musimy powtarzać za każdym razem czasownika posiłkowego.

Ich habe heute Einkäufe **gemacht**, **gekocht** und dann auch noch den Tisch **gedeckt**.

(Zrobiłem/-am dzisiaj zakupy, ugotowałem/-am obiad, a potem jeszcze nakryłem/-am do stołu.)

Czasowniki, których temat kończy się m.in. na **-t**, **-d** lub grupy spółgłoskowe **-chn**, **-ffn**, np. **arbeiten** (pracować), **baden** (kąpać się), **zeichnen** (rysować), **öffnen** (otwierać), tworzą formę imiesłowu za pomocą przedrostka **ge-** i końcówki **-et** ze względu na łatwiejszą wymowę, np. **gearbeitet**, **gebadet**, **gezeichnet**, **geöffnet**.

W przypadku czasowników rozdzielnie złożonych, takich, jak np. **einkaufen** (kupować), **aufmachen** (otwierać), przedrostek **ge-** znajduje się w środku wyrazu między przedrostkiem a tematem czasownika:

Hast du schon alles **eingekauft**? (Czy wszystko już kupiłeś/-eś?)

Wer hat das Fenster **aufgemacht**? (Kto otworzył okno?)

Czasowniki nierozdzielnie złożone z przedrostkami **be-**, **emp-**, **ent-**, **er-**, **ge-**, **miss-**, **ver-**, **zer-** oraz czasowniki zakończone na **-ieren** tworzą imiesłów czasu przeszłego bez przedrostka **ge-**.

Hast du deine Freunde schon **begrüßt**?

(Powitałeś/-aś już przyjaciół?)

Unsere Nachbarn haben das Haus **verkauft**.

(Nasi sąsiedzi sprzedali dom.)

Meine Mutter hat Medizin **studiert**.

(Moja mama studiowała medycynę.)

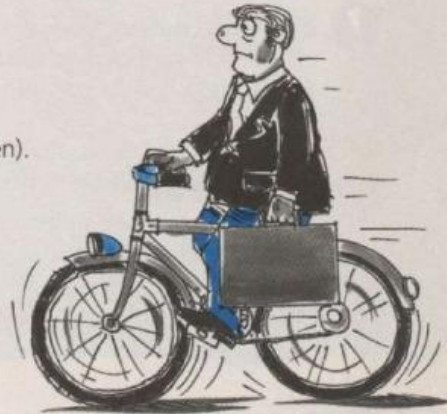
– Wir haben Indianer gespielt.

18.1. Utwórz imiesłowowy czasu przeszłego.

1. suchen –	6. warten –
2. filmen –	7. bedeuten –
3. reden –	8. ausschalten –
4. aufmachen –	9. erzählen –
5. komponieren –	10. baden –

18.2. Uzupełnij zdania odpowiednią formą imiesłowu czasu przeszłego.

- Wer hat die *Ode an die Freude* (komponieren)?
- Nach der Schule haben wir Fußball (spielen).
- Die Gäste haben den ganzen Abend (tanzen).
- Meine Schwester hat in Koblenz Informatik (studieren).
- Mozart hat in Wien (leben).
- Habt ihr die Nachricht schon (hören).
- Warum hast du so viel (einkaufen)?
- Wer hat dir die Geschichte (erzählen)?
- Warum hast du das Radio (ausschalten)?
- Die Zuschauer haben (warten) und sich (langweilen).

Herr Berger hat sein Auto verkauft.

18.3. Odpowiedz twierdząco całym zdaniem na pytania.

- Habt ihr gestern lange gewartet?
- Hast du mit Monika telefoniert?
- Haben Sie um 8.00 Uhr gefrühstückt?
- Hast du deine Hausaufgaben noch nicht gemacht?
- Haben Sie zum Trinken Mineralwasser bestellt?
- Hast du die Fotos schon ins Album geklebt?
- Haben sich die Kinder über die Geschenke nicht gefreut?

18.4. Utwórz zdania w czasie Perfekt.

- Heute ich Suppe (kochen).
- Warum du mir das nicht (sagen)?
- Das Essen allen (schmecken).
- ihr schon (frühstücken)?
- Leider ich nicht richtig (aufpassen).
- Das Mädchen (weinen) und dann wieder (lachen).
- Der Magier uns tolle Tricks (zeigen).
- Sie als Sekretärin (arbeiten)?